Szöveges kontent
20 September 2016 ·

Baka István emblematikus versét választottam mára. Vagy Baka verse talált meg ma? E pillanatban Szekszárdon vagyok; Babits Mihály, Mészöly Miklós és Baka városában. Megjárom Tolnát, holnap Baranyát. A szöveget a Digitális Irodalmi Akadémia oldaláról mentettem másképp, remek alkalmazás ez az utazó olvasóknak.

Baka István 21 éve halott. Valahogy az a tény, hogy Bakát már mint halott költőt ismertem meg, rányomja a bélyegét az olvasatomra. Különösen Darvasi László és Kántor Péter szívbemarkoló gyász-műveivel kiegészülve. Mindez hajlamos lenne tragikusra zárni a perspektívámat. De ezt a hol tragikus, hol melankolikus lírát elementáris szabadságú irónia szabadítja fel; teszi elevenné az elégiát. Ahogy ebben a költeményben is, amely egyfelől vers a versről, amolyan poetológiai bravúrdarab; másfelől Baka ön- és istenkeresésének is a dokumentuma. Ahogyan keresi a helyét a pillanatban és az örökkévalóságban. De legalábbis az emlékezetben.

Őszi esték lírája ez. Most ilyenek jönnek. Levéllevél.

Baka István összes verse nemrég jelent meg a Kalligram kiadónál. Ajánlom mindenkinek: orosz alteregójának a testamentumát, szerepjátékait, képei haláltánc-ritmusát és különösen a hosszabb ívű, nagy művet, a Döbling verset, most és mindig amikor a magyarságunk érvényét és értelmét-értelmetlenségét feszegetik és feszítik.

Szegő János

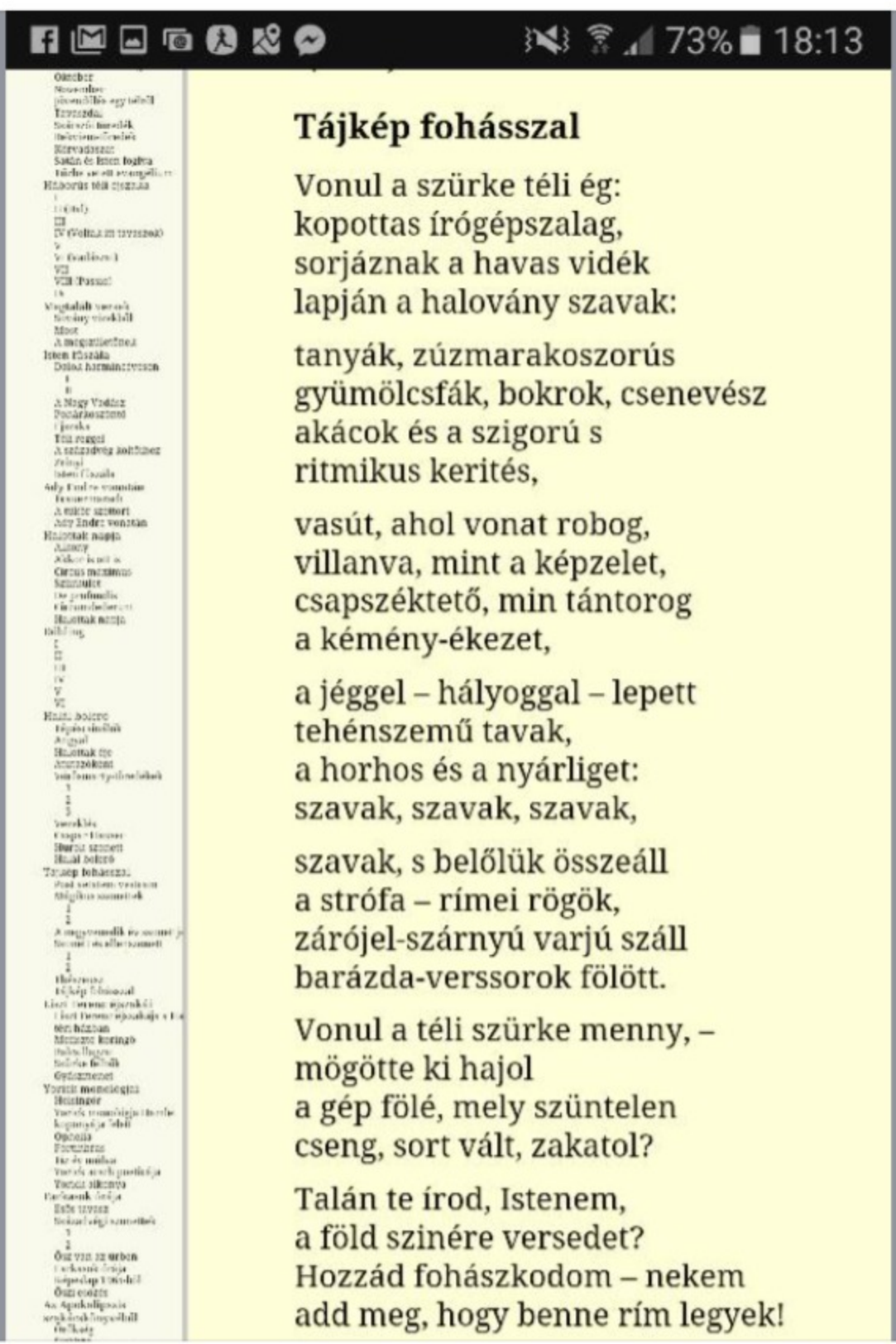

Tájkép fohásszal

Vonul a szürke téli ég:
kopottas írógépszalag,
sorjáznak a havas vidék
lapján a halovány szavak:

tanyák, zúzmarakoszorús
gyümölcsfák, bokrok, csenevész
akácok és a szigorú s
ritmikus kerités,

vasút, ahol vonat robog,
villanva, mint a képzelet,
csapszéktető, min tántorog
a kémény-ékezet,

a jéggel – hályoggal – lepett
tehénszemű tavak,
a horhos és a nyárliget:
szavak, szavak, szavak,

szavak, s belőlük összeáll
a strófa – rímei rögök,
zárójel-szárnyú varjú száll
barázda-verssorok fölött.

Vonul a téli szürke menny, –
mögötte ki hajol
a gép fölé, mely szüntelen
cseng, sort vált, zakatol?

Talán te írod, Istenem,
a föld szinére versedet?
Hozzád fohászkodom – nekem
add meg, hogy benne rím legyek!